باسمه تعالی

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : علوم و فنون ادبی (۳) سال دوازدهم	رشته های علوم انسانی و فرهنگ و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	تعداد صفحه : ٤
			مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
داش آموزان سال دوازدهم رشته های علوم انسانی و فرهنگ و معارف اسلامی		تاریخ امتحان : ۱۱/ ۲/ ۱٤۰۲	
نام نام خانوادگی :		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی استان کهگیلویه و بویراحمد	

ردیف	سؤالات	محل مهر دبیرستان	نمره

الف :تاریخ ادبیات : (۲ نمره)

۱- **پاسخ درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.** /۵

الف) عرصهٔ هنری وی تصنیف ها و ترانه های میهنی بود.این هنر وی، در تحریک مردم برای آزادی خواهی مؤثر بود. (علی موذنی– عارف قزوینی)

ب) آغازگر داستان نویسی فارسی به شیوه نوین می باشد. (محمد علی جمال زاده – جمال میرصادقی)

۲- **در جاهای خالی کلمات مناسب بنویسید.** /۵

الف) اولین..... در سال «۱۳۰۱» با عنوان «تهران مخوف» به قلم مرتضی مشفق کاظمی نوشته شد.

ب) «سیمین دانشور » با کتاب ..... به اوج نویسندگی خود رسید.

۳- **کدام کتاب از آثار منثور قیصر امین پور است؟** /۲۵

الف) تنفس صبح ب) دستور زبان عشق ج) ظهر روز دهم د) بی بال پریدن

۴- **در عبارت زیر ، یک واژه نادرست به کار رفته است، درست آن را بنویسید.** /۵

«با آغاز جنگ تحمیلی و تحریک عواطف دینی و ملی ، فرهنگ «دفاع مقدس» به شعر راه یافت و نگرش غنایی در زبان و محتوای شعر این دوره تاثیر گذاشت » .

۵- **عبارت زیر معرف چه کسی می باشد؟** /۲۵

حوزهٔ فعالیت او:قصه نویسی، قصه گویی، تدریس و فعالیت در نشریات تخصصی و ادبیات کودک ونوجوان است. کتاب « مهاجر کوچک» از آثارش در حوز ۀ قصه های کودک و نوجوان می باشد.

ب :سبک شناسی : (۲ نمره)

۶- **درستی یا نادرستی هر یک از عبارت های زیر را مشخص کنید.** ۱

الف) در سال های نخستین انقلاب، استقبال از شعر نیمایی بین شاخه جوان پر رنگ بود.

ب) توجه به دانش ها و فنوین نوین و وارد شدن اصطلاحات و مضامین و واژگان مربوط به آن در شعر به دلیل ضرورت های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی بود.

پ)تفکر اومانیسم«انسان گرایی»در برخی از آثار بعد از انقلاب، به صورت کم رنگ دیده می شود.

ت) معنی گرایی از ویژگی های شعر دور ۀ معاصر است.

۷- **هر کدام از ویژگی های زیر ، مربوط به کدام یکی از ویژگی های(فکری – ادبی و زبانی) است؟** /۷۵

الف) دست شاعر برای استفاده از همه واژه ها باز است

ب) تلفیق بُعد زمینی حماسه و بعد عرفانی در غزل حماسی انقلاب دیده می شود.

پ) گرایش به نماد در تصاویر شعری دوره معاصر بیشتر می شود.

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ دوم

www-kanoon-ir

۸-	**با توجه به ویژگی های سبک بیداری،همه گزینه های زیر درست هستند به جز.....** **الف)کم شدن لغات و ترکیبات ناآشنا** **ب)هماهنگی بیشتر ترکیب های دستوری با طبیعت زبان** **ج) وارد شدن لغات انگلیسی، ترکی وفرانسوی** **د)افزایش عبارت های وصفی و لفظ پردازی های بی جا**	/۲۵
	ج) موسیقی شعر (٦ نمره)	
۹ -	**در بیت« کیست که پیغام من به شهر شروان برد/ یک سخن از من بدان مرد سخندان برد»** **الف) شاعر از کدام اختیار وزنی استفاده کرده است؟** **ب) این اختیاری شاعری در کدام رکن اتفاق افتاده است؟**	/۵
۱۰-	**در کدام بیت« اختیار وزنی» به کار رفته است؟** **الف) دیگر دلم هوای سرودن نمی کند /تنها بهانهٔ دل ما در گلو شکست** **ب) به صد جان ارزد آن رغبت که جانان / نخواهد گوید و خواهد به صد جان**	/۲۵
۱۱-	**کلمات« که» و «گفت» در کجای مصراع با کلمهٔ «بَد» برابر است؟ این اختیارشاعری، از کدام نوع می باشد؟**	/۵
۱۲-	**برای هر یک از ابیات زیر کدام وزن(همسان دو لختی– ناهمسان– همسان تک لختی)به کار می رود؟** **الف) هر شبنمی در این ره صد بحر آتشین است/ دردا که این معمّا شرح و بیان ندارد** **ب) به جان پیر خرابات و حقّ صحبت او / که نیست در سر من جز هوای خدمت او** **ج) به پایان آمد این دفتر،حکایت همچنان باقی / به صد دفتر نشاید گفت ، حسب الحال مشتاقی**	/۷۵
۱۳-	**در کدام یک از بیت های زیر، کلمه «سو» کوتاه تلفظ نمی شود؟** **الف) تو را بهتر آید که فرمان کنی/ رخ نامور، سوی توران کنی** **ب)آمد سوی کعبه سینه پر جوش/ چون کعبه نهاد حلقه در گوش**	/۲۵
۱۴-	**نام بحر بیت زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟** **«یاس بوی مهربانی می دهد/ عطر دوران جوانی می دهد»** **الف) رمل مسدس سالم** **ب)رمل مسدس محذوف** **ج) هزج مسدس سالم** **د) هزج مسدس محذوف**	/۲۵
۱۵-	**وزن واژهٔ هر کدام از مصراع های زیر را بنویسید.** **الف) نسیم صبح را گفتم که با او جانبی داری** **ب)با من بگو تا کیستی، مهری بگو، ماهی بگو**	/۵
۱۶-	**در کدام یک از واژگان بیت زیر، مصوت بلند«ی»، همواره کوتاه است؟** **سلیمانا بیار انگشتری را / مطیع و بنده کن دیو و پری را**	/۲۵
۱۷-	**در شعر زیر، وزن مصراع مشخص شده را بنویسید .** **«رود می نالد / جغد می خواند/ غم بیاویخته با رنگ غروب/ می تراود ز لبم قصهٔ سرد/ دلم افسرده در این تنگ غروب**	/۵
۱۸-	**با توجه به بیت« می کوش به هر ورق که خوانی/ کان دانش را تمام دانی» به پرسش های آمده پاسخ دهید.** **الف) بیت را تقطیع هجایی کنید** **ب) نشانه های هجایی را بگذارید** **ج) کدام اختیار وزنی در بیت به کار رفته است؟** **د)وزن واژه بیت چیست؟**	۲/۲۵

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ سوم

www-kanoon-ir

سؤالات امتحان شبه نهایی درس : علوم و فنون ادبی (۳) سال دوازدهم	رشته های علوم انسانی و فرهنگ و معارف اسلامی	ساعت شروع : ۱۰ صبح	تعداد صفحه : ٤
			مدت امتحان : ۹۰ دقیقه
داش آموزان سال دوازدهم رشته های علوم انسانی و فرهنگ و معارف اسلامی		تاریخ امتحان : ۱۱/ ۲/ ۱٤۰۲	
نام نام خانوادگی :		مرکز سنجش و پایش کیفیت آموزشی استان کهگیلویه و بویراحمد	

ردیف	سؤالات	محل مهر دبیرستان	نمره

د : زیبایی شناسی (٦ نمره)

۱۹- بخش های مشخص شده در ابیات زیر، کدام آرایه را پدید آورده است؟ /۵

الف) چشمم آن دم که ز شوق تو نهد سر به لَحد/ تا دم صبح قیامت نگران خواهد بود.

ب)از اسب پیاده شو، بر نطع زمین رخ نه/ زیر پی پیلش بین شهمات شده نعمان

۲۰ - آرایه های نوشته شده در ستون ب در کدام بیت ستون الف وجود دارد ؟ (یک مورد از آرایه ها ،اضافی است) ۱

ستون الف	ستون ب
الف) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت / کشیدم از تو کشیدم شنیدم از تو شنیدم	اغراق
ب) بوی دهن تو از چمن می شنوم/ رنگ تو ز لاله و سمن می شنوم	اسلوب معادله
پ) فلک در خاک می غلطید از شرم سرافرازی/ اگر می دید معراج ز پا افتادن ما را	متناقض نما
ت) غم اگر به کوه گویم بگریزد و بریزد/ که دگر بدین گرانی نتوان کشید باری	لف و نشر
	حس آمیزی

۲۱- درکدام یک از ابیات زیر، آرایه «حسن تعلیل» به کار رفته است؟علت هنری و ادبی شاعر را در آفرینش این آرایه ذکر کنید. /۷۵

الف) وصل او خواب خوشی بود که بیدارم کرد/ مرغ شب، لال شوی، بانگ تو بیدارم کرد

ب) باران همه بر جای عرق می چکد از ابر / پیداست که از روی تو حیا کرد

۲۲ - «تلمیح» به کار رفته در بیت زیر را بنویسید. /۵

گفت آن یار کز او گشت سر دار بلند / جرمش این بود که اسرار هویدا می کرد

۲۳- در بیت«گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد / اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم» /۷۵

الف) کدام واژه ، آرایه «ایهام تناسب» پدید آورده است؟

ب) این واژه با کدام کلمه در بیت ، «تناسب» دارد؟

۲۴- چگونه به آرایهٔ «متناقض نما» در بیت زیر پی می برید؟ /۵

ز کوی یار می آید نسیم باد نوروزی / از این باد ار مدد خواهی چراغ دل برافروزی

۲۵- با توجه به بیت های زیر آرایه مناسب هر بیت را از داخل کمانک انتخاب کنید و بنویسید. /۷۵

الف) مرا نصیب غم آمد به شادی همه عالم/ چرا که از همه عالم محبت تو گزیدم(تضاد – تناقض)

ب) ما در پیاله عکس رخ یار دیده ایم/ ای بی خبر ز لذت شُرب مدام ما (ایهام/ ایهام تناسب)

ج) ملامت از دل سعدی فرو نشوید عشق/ سیاهی از حبشی چون رود که خود رنگ است (حسن تعلیل – اسلوب معادله)

ادامهٔ سؤالات در صفحهٔ چهارم

www-kanoon-ir

۲۶- در سرودهٔ« نجوای نمناک علف ها را می شنوم» /۷۵

الف) آرایهٔ قسمت مشخص شده چه نام دارد؟

ب)دلیل خود را برای وجود این آرایه بنویسید.

۲۷- با توجه به ابیات:

۱– ای نور چشم مستان، در عین انتظارم / چنگی حزین و جامی، بنواز یا بگردان

۲–کنون نه مرا کُشتی از آن ابرو و مژگان / دیری ست که من کشتهٔ این تیر و کمانم /۵

الف) در کدام بیت«لف و نشر مرتب» دیده می شود؟

ب) در بیت دوم «نَشر ۲ » کدام کلمه است؟

ه) نقد و تحلیل نظم و نثر : (٤ نمره)

۲۸- بیت زیر از « ادیب الممالک فراهانی»بیانگر چه مضمونی از شعر دوره بازگشت و بیداری است؟ /۵

جنگ ننگ است در شریعت من / جز پی پاس و حفظ وطن

۲۹– سه مورد از درون مایه های نثر دوره «انقلاب اسلامی» را بنویسید. /۷۵

۳۰– با توجه به شعرزیر به پرسش ها پاسخ دهید .

« در شب تیره دیوانه ای کاو/ دل به رنگی گریزان سپرده/ در درهٔ سرد و خلوت نشسته/ همچو ساقه گیاهی فسرده/ /۷۵

می کند داستانی غم آوار»

الف) در چه قالبی سروده شده است؟

ب)دو مورد از ویژگی های این قالب شعری را بنویسید.

۳۱– دو مورد از ویژگی هایی فکری شعر زیر را بنویسید. /۵

آغوش سحر تشنهٔ دیدار شماست / مهتاب خجل ز نور رخسار شماست

خورشید که در اوج فلک خانهٔ اوست / همسایهٔ دیوار به دیوار شماست

۳۲– متن زیر از« سید مهدی شجاعی» است. دو مورد از ویژگی های زبانی آن را بنویسید. /۵

«آفتاب ، چشم هایتان را می زد، برای همین دستتان را بر چشم های درشتتان که در نور آفتاب جمع شده بود، حمایل کرده بودید،دست دیگرتان را هم به هنگام صحبت کردن تکان می دادید. با یک سال و نیم فرق زیادی نکرده بودید. جز ریش هایتان که پُرتر و بلندتر شده بود و رنگ چهره تان که آفتاب خورده تر و تیره تر. لباس نظامی به تنتان برازنده بود ، شکیل تر از همیشه که کت و شلوار می پوشیدید.»

۳۳– در کدام قسمت از سرودهٔ زیر ، گرایش به نماد پردازی دیده می شود؟(ذکر دو مورد کافی است) /۵

بسیار بود رود در آن برزخ کبود/ اما دریغ، زَهرهٔ دریا شدن نداشت

در آن کویر سوخته، آن خاک بی بهار / حتی علف اجازهٔ زیبا شدن نداشت

۳۴- در بین ابیات زیر چند بیت به مفاهیم دفاع مقّدس(ایثار، شهادت، جهاد ، استقامت) اشاره می کند؟ /۲۵

الف) پنج استاد حرفشان با ما یکی است / راستی در پشت این دستورها دستور کیست

ب)هم سنگرم! به روی همین نقشه های خاک/ گم گشته ایم مثل شهیدان بی پلاک

پ)تمام عبادت ما عادت است/ به بی عادتی کاش عادت کنیم

ت)زندگیمان در مسیر تیر بود / خاک جبهه خاک دامن گیر بود

الف)یک ب) دو ج) سه د) چهار

۳۵- «نثر تلگرافی»یا بریده بریدهٔ جلال آل احمد در کدام اثر به کمال دیده می شود؟ /۲۵

الف) مدیر مدرسه ب)ارزیابی شتابزده ج)خَسی در میقات د)دید و بازدید

www.kanoon.ir

باسمه تعالی

راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی درس:علوم و فنون ۳	رشته ادبیات و علوم انسانی و معارف اسلامی	ساعت شروع:۱۰	
پایه دوازدهم متوسطه دورهٔ دوم		تاریخ امتحان:۱۴۰۲/۲/۱۱	مرکز سنجش و پایش استان کهگیلویه و بویراحمد

ردیف	راهنمای تصحیح امتحان شبه نهایی علوم و فنون ۳	بارم

تاریخ ادبیات (۲نمره)

۱	الف) عارف قزوینی ۲۵/ ب) محمد علی جمال زاده ۲۵/	
۲	الف) رمان اجتماعی ۲۵/ ب) سووشون ۲۵/	
۳	گزینه د : بی بال پریدن ۲۵/	
۴	نگرش حماسی ۵/	
۵	محمد رضا سرشار ۲۵/	

سبک شناسی (۲نمره)

۶	الف) نادرست ۲۵/ ب)درست ۲۵/ پ) درست ۲۵/ ت)نادرست۲۵/	
۷	الف)زبانی ۲۵/ ب) فکری ۲۵/ ج)ادبی۲۵/	
۸	گرینه د: ۲۵/	

موسیقی شعر ٦ نمره

۹	الف) اختیار وزنی قلب۲۵/ ب) رکن سوم مصراع اول ۲۵/	
۱۰	بیت (الف): دیگر دلم هوای سرودن نمی کند / تنها بهانهٔ دل ما در گلو شکست ۲۵/	
۱۱	در پایان مصراع ۲۵/ –اختیار وزنی۲۵/	
۱۲	الف) همسان دو لختی ۲۵/ ب) ناهمسان ۲۵/ ج) همسان تک لختی ۲۵/	
۱۳	بیت الف: تو را بهتر آید که فرمان کن / رخ نامور سوی توران کنی ۲۵/	
۱۴	گزینه ب: رمل مسدس محذوف ۲۵/	
۱۵	الف: مفاعیلن ۲۵/ ب) مستفعلن ۲۵/	

www-kanoon-ir

۱۶ واژه « بیار» ۲۵/

۱۷ فاعلاتن فعلاتن فعلاتن ۵/

۱۸

الف: تقطیع هجایی	می	کو	ش ب	هر	و	رق	ک	خا	نی
ب:نشانه های هجایی	–	–	uu	–	u	–	u	–	–
الف)تقطیع هجایی	کان	دا	نش	را	ت	ما	م	دا	نی
ب) نشانه های هجایی	––	–	–	–	u	–	u	–	–

الف) تقطیع هجایی ۷۵/ ب) نشانه های هجایی ۷۵/ ج) ابدال ۲۵/ د) مفعول مفاعلن فعولن ۵/

زیبایی شناسی (٦ نمره)

۱۹ الف) ایهام : ۲۵/ نگران (معنی اول): مضطرب (معنی دوم) : نگاه کننده

ب) ایهام تناسب: ۲۵/ صورت / مهره شطرنج (معنی دوم مورد پذیرش نیست)

۲۰ الف: لف و نشر ۲۵/ ب) حس آمیزی ۲۵/ پ)متناقض نما ۲۵/ ت) اغراق ۲۵/

۲۱ (ب): ۲۵/ (شاعر در یک علت شاعرانه و هنری، علت بارش باران را حیا کردن ابر از چهره یار می داند.» ۵/

۲۲ تلمیح به ماجرای بر دار کردن حسین بن منصور حلاج (عارف مشهور) به دلیل سخن مشهور او یعنی اناالحق ۵/

۲۳ الف) روی ۲۵ ب) مس / زر ۵/

۲۴ چراغ بر افروختن به مدد باد/ زیرا باد خاموش کنندهٔ چراغ است . نمی تواند برافروزنده چراغ باشد ۵/

۲۵ الف)تضاد ۲۵/ ب) ایهام ۲۵/ ج)اسلوب معادله ۲۵/

۲۶ الف) حس آمیزی ۲۵/ ب) آمیختن دو حس شنیداری و لامسه «نجوا»/ «نمناک» ۵/

۲۷ الف) بیت «۱» ای نور چشم مستان، در عین انتظارم/ چنگی حزین و جامی،بنواز یا بگردان۲۵/ ب) نشر ۲« واژه تیر» ۲۵/

نقد و تحلیل نظم ونثر ٤نمره

۲۸ پرهیز از خشونت و دفاع از وطن ۵/

۲۹ استکبار ستیزی/ مبارزه با بی عدالتی / استقبال از شهادت و فرهنگ ایثار و هر مورد مشابه ۷۵/ (هر مورد ۲۵)

www-kanoon-ir

۳۰ ۳۱ ۳۲ ۳۳ ۳۴ ۳۵	الف) نو یا نیمایی ۲۵/ ب) مساوی نبودن طول مصراع ها/ مشخص نبودن جای قافیه/ سیر تخیل آزاد/ نمایشی و روایی ۵/(ذکر دو مورد کافی است) هر مورد ۲۵/ توصیف عظمت مقام شهیدان/ ارزش های انقلاب اسلامی و رخدادهای دفاع مقدس ۵/ زبان ساده و قابل فهم/ استفاده از ترکیبات عامیانه و امروزی مانند « شکیل »/ « چشم هایتان را می زد» ۵/ (رود / دریا/ برزخ کبود/ کویر سوخته)ذکر دو مورد کافی است.۵/ گزینه «ب» ۲۵/ مدیر مدرسه ۲۵/« الف»	